

BULETIN INFORMATIV URBACT

aprilie 2010 nr.6

BULETIN INFORMATIV URBACT

- Îmbătrânirea populației și impactul asupra pieței locurilor de muncă
- Proiecte de cooperarea transfrontalieră
- Stiri URBACT

ÎMBĂTRÂNIREA POPULAȚIEI ȘI IMPACTUL ASUPRA PIEȚEI LOCURILOR DE MUNCĂ - O PROVOCARE A POLITICILOR LOCALE

Ce pot face politicile locale și naționale pentru a promova incluziunea și a facilita accesul pe piața locurilor de muncă a populației vârstnice?

Modificări radicale în structura demografică a populației au un impact important asupra pieței muncii. Astăzi, mărirea speranței de viață conduce la o descreștere clară a raportului populație activă / pensionari. Totuși, locurile de muncă rămân principalul mijloc prin care cetățenii își pot satisface nevoile și aspirațiile socio-economice, iar o rată mare de ocupare a locurilor de muncă este singura modalitate de a obține sisteme sigure și durabile de asistență socială. Crearea de oportunități de lucru pentru persoanele vârstnice necesită dezvoltarea unor politici atât la nivel național, cât și la nivel local.

Angajații vârstnici: mai scumpi și mai puțin productivi?

Angajații vârstnici sunt considerați, în general, a fi mai costisitori. Este adevărat că sistemele de salarizare care iau în calcul vechimea pot conduce la creșterea costurilor odată cu înaintarea în vârstă a angajaților. Dar pot exista sisteme de plată mai flexibile care atrag prin oferirea siguranței locului de muncă și prin angajarea vârstnicilor cu implicarea unei reduceri a costurilor relative. Trebuie, însă, luate în considerare și efectele negative ale acestor reforme asupra veniturilor, efecte care pot fi agravate și de un parcurs profesional din ce în ce mai nesigur într-un ciclu de viață.

Vârstnicii sunt considerați angajați mai puțin productivi decât tinerii. Deși cercetări empirice arată că productivitatea unei persoane crește odată cu vârsta, managerii susțin contrariul. Experiența, stabilitatea și încrederea par a fi desconsiderate, la fel ca și posibilitatea de a îmbunătăți aptitudinile profesionale ale vârstnicilor prin cursuri de instruire și organizarea muncii.

Politici de stimulare la nivel național și local

La nivel național au fost dezvoltate o serie de politici vizând sistemul economic, cum ar fi de exemplu liberalizarea pieței muncii, și o serie de politici adresate indivizilor, cum ar fi cele de instruire profesională și formare continuă.

O mai mare flexibilitate în pensionare, de exemplu pensionarea progresivă, sau diverse legături între pensionare și continuarea activității profesionale, dar și îmbunătățirea calității muncii, pot conduce la o amânare a pensionării. Strategiile menite să încurajeze

solidaritatea și schimbul de competențe între generații, ca în cazul programelor de îndrumare cu ajutorul mentorilor, pot avea ca efect păstrarea în companii a angajaților vârstnici.

Totuși, lipsa oportunităților de angajare rămâne o problemă care străbate generațiile. Este posibil ca politicile menite să extindă viața profesională a vârstnicilor să afecteze viitorul tinerei generații, mai multe locuri de muncă pentru vârstnici însemnând mai puține locuri de muncă pentru tineri și viceversa. Din acest motiv, politicile macroeconomice ar trebui să asigure corelarea cererii totale de forță de muncă, astfel încât să prevină competiția pentru locuri de muncă între generații.

La nivel local, implementarea politicilor active de muncă se bazează, de cele mai multe ori, pe implicarea tuturor actorilor interesați. Succesul necesită conlucrarea vârstnicilor și a populației active în procesul de implementare a politicilor publice. Acest lucru se poate face, de exemplu, prin lucrul în echipă la planurile de acțiune menite să crească valoarea utilizării forței de muncă mature, sau prin creșterea gradului de conștientizare asupra potențialelor beneficii care decurg din angajarea persoanelor în vârstă.

Practici dezvoltate de orașele partenere ale proiectului URBACT Active Age

Proiectul [URBACT Active Age](#), al cui Partener Lider este Primăria Romei, implică nouă orașe din Europa.

Crearea de locuri de muncă este una dintre temele care generează schimburi de experiențe între orașele partenere. Aceasta este strâns conectată cu teme precum sănătatea populației, asigurările sociale și incluziunea socială. Mai jos sunt prezentate câteva dintre rezolvările găsite de partenerii proiectului la problema numărului mic de locuri de muncă pentru vârstnici.

- Municipality din Edinburgh promovează programul de lucru flexibil pentru vârstnici, printr-o mai bună organizare a muncii (incluzând echilibrul între programul de lucru și timpul liber). Municipality a instituit practica de a consulta opiniile acestui segment de populație în discuțiile cu laboratorul de politici publice.
- Pentru Municipality din Maribor, subiectul este important, atenția fiind

concentrată pe politici și inițiative care să ușureze tranziția de la statutul de persoană ocupată, la statutul de pensionar, prin planificarea unor activități care să se desfășoare după pensionare, în scopul reducerii impactului economic negativ al acestora.

- Ca urmare a experienței obținute în cadrul unui proiect pilot, Municipality din Roma dezvoltă o serie de servicii pentru consilierea și îndrumarea angajaților cu vârste de peste 50 de ani, promovând recalificarea și formarea profesională, precum și dezvoltarea spiritului antreprenorial.
- Municipality din Thessaloniki pune accentul pe realizarea unui bun schimb de informații între angajatori și angajați în scopul creșterii gradului de informare a lucrătorilor în vârstă cu privire la oportunitățile oferite de piața muncii în ceea ce privește formarea profesională.

Concluzii

Politici naționale și locale au fost canalizate către creșterea ratei de angajare a populației vârstnice pe piața muncii. Acest procent depinde, însă, foarte mult de modelele naționale de ocupare a forței de muncă și de diversele sisteme de organizare a asistenței sociale, care reflectă, la rândul lor, modele istorice, sociale și culturale.

Politicile locale trebuie să țină cont de contextul socio-economic în care sunt implementate. Mai mult decât atât, în elaborarea politicilor locale trebuie angrenate grupurile țintă, exploatând apropierea de acestea, trebuie implicați actorii interesați și invitată populația să participe la operațiile de selectare și implementare. Pe parcursul acestui proces, cei care elaborează politicile publice pot trage învățăminte din schimbul de experiențe, din bunele practici și din greșeli.

Rezumat al analizei realizate de [Annamaria Simonazzi](#), expert lider al rețelei tematice [URBACT Active Age](#).

Mai multe informații:

- [Citiți aici întreaga versiune a articolului](#)
- [Aflați mai multe despre proiectul Active Age de pe site-ul URBACT](#)

TECT este unul dintre cele șase proiecte **URBACT** care se vor încheia înainte de începutul verii. Cei șapte parteneri ai proiectului **TECT** au lucrat neconținut vreme de doi ani la perfecționarea cooperării transfrontaliere între orașele situate de o parte și de alta a granițelor, cu accent pe guvernanta.

Ludivine Salambo, coordonator de proiect pentru **MOT**, (**Mission Operationnelle Transfrontaliere**), asociație care oferă asistență tehnică privind punerea în aplicare a rețelelor în zonele franceze transfrontaliere, explică rezultatele finale ale proiectului.

Astăzi, în Europa celor 27, cooperarea dintre orașe acoperă o paletă largă de realități. Dintre multiplele exemple amintim podul franco-german peste Rin, spitalul franco-spaniol din Puigcerdá, o promovare comună a turismului și un management colectiv al rețelelor de transport public. Proiectele, fie ele operaționale sau asociate unei strategii de dezvoltare comună, sunt legate de provocările pe care fiecare regiune le întâmpină și au adesea impact asupra orașelor din zonă.

Structurile care asigură cadre operaționale în cele 60 de conurbații transfrontaliere inventariate recent în Europa sunt și ele extrem de diverse. Pentru a funcționa, unele dintre acestea se mulțumesc cu un simplu acord de cooperare, în timp ce altele au alcătuit asociații non profit sau au ales varianta înființării unei Grupări Europene de Cooperare Teritorială (**TECT**), un instrument european legal creat în 2007 și gestionat de Comitetul Regiunilor.

TECT-ul permite diferitelor țări să colaboreze în proiectele transfrontaliere în cadrul unor structuri decizionale, și este complementar instrumentelor deja existente în acest domeniu.

Guvernanta: un instrument în sprijinul proiectelor

Aflată încă într-o fază experimentală, guvernanta este un factor cheie al cooperării transfrontaliere dintre orașe.

“Datorită complexității, guvernanta este adesea percepută ca un proiect în sine, fiind

în fapt, doar un cadru pentru a lucra împreună și a pune în comun metode, în scopul dezvoltării acțiunilor care îmbunătățesc viața locuitorilor”.

Prin alegerea guvernantei ca temă centrală a Planului Local de Acțiune și a discuțiilor generate de acesta, proiectul **TECT** a reușit, în primul rând, să identifice căi de îmbunătățire a cooperării: cum poate fi aceasta organizată din punct de vedere politic, tehnic și financiar. Concluziile proiectului arată importanța înființării unei echipe tehnice dedicate asigurării unei monitorizări constante a proiectului, necesitatea asigurării unei legături între nivelul tehnic și politic, precum și utilizarea interesului pe care un proiect ambițios îl are în ochii mass-media, pentru a obține vizibilitate și suportul politic al aleșilor locali.

În timpul desfășurării proiectului, eurodistrictul Ortenau al orașului Strasbourg, care până la acel moment fusese organizat prin cooperare, a decis să formeze un **TECT**. În acest caz, însăși Misiunea Operațională Transfrontalieră a simțit nevoia unui cadru de schimb structurat. “Pe lângă dificultățile inerente date de diferența de limbă și cultură, precum și de contextele politice diferite, numărul mare de oameni implicați în acest proces, dintre care mulți au și alte atribuții în cadrul municipalităților, este una dintre principalele dificultăți ale cooperării transfrontaliere.”

Măsuri pentru implicarea societății civile

O altă concluzie a proiectului **TECT** este că politicile comune ar fi mai bine acceptate dacă iau în considerare așteptările cetățenilor și ale actorilor economici și sociali.

Printre ideile menționate în acest sens se numără organizarea de evenimente, adesea sportive, care să implice locuitorii de pe ambele laturi ale graniței, dar și crearea de platforme web și înființarea unor organisme în structura guvernantei, care să permită societății civile să comunice în mod direct cu factorii de decizie.

“Este necesar să discutăm despre cooperare și despre viața în orașele de frontieră, pentru ca populația să sprijine proiectul”.

Problema transfrontalieră este o prioritate națională și europeană

Pe parcursul proiectului **TECT**, partenerii au formulat recomandări, pe care ulterior le-au transmis instituțiilor europene și naționale.

“Conurbațiile sunt teritorii de experimentare a politicilor comunitare, prin urmare, trebuie să le susținem dezvoltarea.”

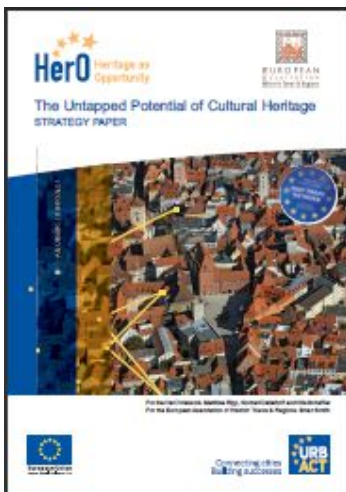
Nu ratați!

În timpul conferinței finale a proiectului GECT, care va avea loc în zilele de 6 și 7 mai, organizatorii vor distribui materiale de studiu în scopul de a susține orașele implicate în proiecte transfrontaliere. Printre aceste documente se va număra și un manual care cuprinde mai multe “lecții învățate” pe parcursul celor doi ani de colaborare, cu metodologia folosită de parteneri în dezvoltarea Planurilor de Acțiune, principalele concluzii și recomandări la nivel național și european.

Mai multe informații:

- [Aflați mai multe despre proiectul URBACT GECT](#)
- [Participați la conferința de final a proiectului URBACT GECT](#)

ȘTIRI URBACT

Potențialul încă nevalorificat al patrimoniului cultural: un catalizator pentru Dezvoltarea Urbană Durabilă și pentru o Europă competitivă pe plan internațional

URBACT își are propriul erou - [HERO](#).

Un nume inteligent pentru un proiect URBACT ambițios, care a publicat strategia intitulată “Potențialul încă nevalorificat al patrimoniului cultural - un catalizator pentru Dezvoltarea Urbană Durabilă și pentru o Europă competitivă pe plan internațional”.

Documentul arată necesitatea unei puternice dimensiuni urbane, ca parte a Politicii de Coeziune a Uniunii Europene, cu un accent deosebit pe patrimoniul cultural și peisajul urban istoric. Scopul strategiei este de a susține dezvoltarea orașelor istorice ale Europei, ca locuri atractive de trai, muncă și pentru investiții, perfect capabile să răspundă provocărilor globale ale secolului 21 și ale secolelor următoare.

Mai multe informații:

- [Vizitați Blog-ul URBACT](#)
- [Aflați mai multe despre proiectul URBACT HERO](#)

Toate legăturile din textul buletinului direcționează către website-ul URBACT, unde informația este disponibilă doar în limbile engleză și franceză.

URBACT II

URBACT este un program european care facilitează schimbul de informații în vederea promovării dezvoltării urbane durabile. Programul oferă posibilitatea orașelor să concluzeze în scopul obținerii de răspunsuri la provocările urbane majore, confirmând rolul crucial pe care centrele urbane îl au în confruntarea cu schimbările tot mai complexe prin care trece societatea. URBACT susține orașele în dezvoltarea de soluții pragmatice, noi și durabile, care integrează dimensiunile socială, economică și cea privind mediul înconjurător. Programul facilitează schimbul de bune practici și experiențe între toți specialiștii europeni implicați în domeniul politicii urbane. În prezent, în Programul URBACT sunt implicate 185 de orașe, 29 de țări și 5000 de participanți activi.

Direcția Generală Dezvoltare Teritorială din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului îndeplinește rolul de Punct Național de Diseminare (PND) în România, având atribuții de diseminare a informațiilor privind derularea acestui Program. Pe pagina PND URBACT veți putea consulta lunar un buletin informativ transmis de către Secretariatul Programului URBACT, conținând note, rapoarte și știri din domeniul dezvoltării urbane durabile.

www.urbact.eu

www.mdrt.ro